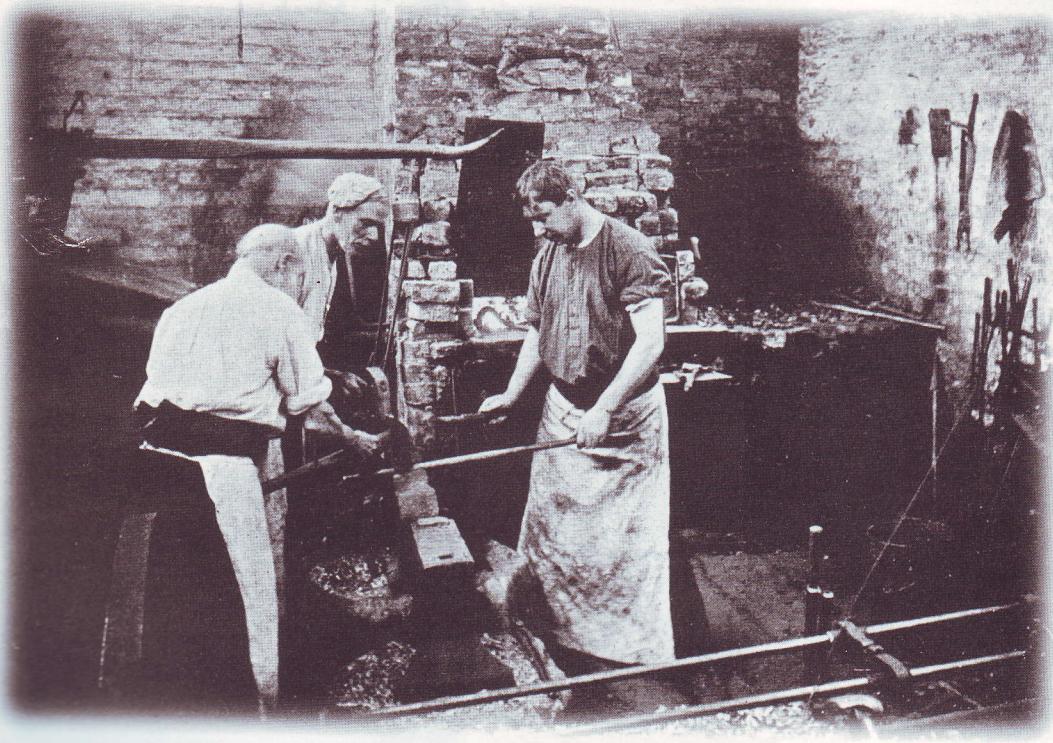

Ντίνος Παπατσαρούχας

ΠΟΛΥΚΜΗΤΟΣ ΤΕ ΣΙΔΗΡΟΣ

Μάστοροι στο εργοστάσιο του Greener κατασκευάζουν δαμασκηνές κάννες.

Στα δύο προηγούμενα άρθρα αυτής της μίνι σειράς είδαμε την εξέλιξη, την παραγωγή και λίγο από τους τρόπους επεξεργασίας του σιδήρου και του χάλυβα. Στο τελευταίο αυτό θα δούμε λίγο από τις συγκεκριμένες εφαρμογές των υλικών αυτών στην κατασκευή του κυνηγετικού όπλου.

Αν καὶ κάποτε, πριν από πολλά χρόνια, είχα γράψει ένα άρθρο για τις δαμασκηνές κάννες, θεωρώ ότι θα ήταν παράλειψη αν δεν πιάναμε και εδώ τα πράγματα από την αρχή- και η αρχή ήταν οι δαμασκηνές κάννες.

Είμαι σίγουρος ότι θα υπάρχουν σύμερα πολλοί, νέοι ως επί το πλείστον, κυνηγοί που δεν έχουν δει ούτε έχουν

πιάσει στα χέρια όπλο με δαμασκηνές κάννες. Κάννες που από μόνες τους αποτελούν έργα τέχνης. Μια τέχνη όμως που δυστυχώς έχει πεθάνει για πάντα. Ας δούμε λοιπόν πρώτα πώς κατασκευάζονται οι δαμασκηνές κάννες και μετά θα γίνει πιο εύκολο να καταλάβει κανείς την αιτία της ύπαρξής τους.

Εν συντομίᾳ λοιπόν. Ο κατασκευαστής καννών Barrel Forger έπαιρνε λάμες από σίδηρο, ο οποίος είχε καθαριστεί με την μέθοδο της αναδεύσεως (δείτε τα προηγούμενα άρθρα) και λάμες χάλυβα ο οποίος είχε κατασκευαστεί συνήθως με την μέθοδο της χοάνης (crucible steel). Με λάμες του ιδίου μεγέθους έφτιαχνε έναν κύβο (faggot) τοποθετώντας τις λά-

μες εναλλάξ σε διάφορους συνδυασμούς. Ο συνδυασμός διέφερε από κατασκευαστή σε κατασκευαστή.

Έφερνε λοιπόν αυτόν τον κύβο στο καμίνι και όταν κοκκίνιζε τον σφυρολατούσε με ένα τεράστιο βαρύ σφυρί μέχρι που κόλλαγε και γινόταν ένα ενιαίο σώμα. Ακόλουθα αυτοί οι κύβοι περνούσαν από ρολά, όπου διάπυροι όπως ήταν έπαιρναν τη μορφή μακριάς μπάρας με τετράγωνη τομή.

Το επόμενο στάδιο ήταν να περάσει η μπάρα αυτή από μια συσκευή σαν μαγγάνι και να τυλιχτεί γύρο από τον εαυτό της, έτσι όπως γίνεται όταν στρίψουμε ένα λαστιχάκι γύρω από τον εαυτό του. Μετά από αυτό η στρογγυλή αυτή σε τομή

μπάρα σφυρολατιόταν εν θερμώ και έπαιρνε τη μορφή μιας μακρύνας λάμας.

Δύο, τρεις ή ακόμα και έξι τέτοιες λάμες τοποθετούντο η μια πάνω στην άλλη καθαλλοτά και συγκολλούντο στο αμόνι έτσι ώστε να αποτελέσουν μια πλατύτερη ταινία. Τότε ο μάστορας με δύο βοηθούς τύλιγε εν θερμώ την ταινία αυτή γύρω από έναν άξονα «καθαλλοτά» χρησιμοποιώντας ένα αμόνι με μια ημικυλινδρική κοιλότητα χτύπαγε το σωστό σημείο με ένα μικρό σφυρί και κατόπιν σε αυτό το σημείο χτυπούσαν οι δύο βοηθοί με δύο τεράστια σφυριά. Έτσι σιγά σιγά δημιουργείτο μια σωλήνα, αφού αφαιρείτο ο κεντρικός άξονας.

Σε όλη αυτή τη διαδικασία κάθε φορά οι άκρες του μετάλλου κόβονταν και πεπιόντονταν και αυτό γιατί, όπως είδαμε στα περασμένα άρθρα, οι ακαθαρσίες συγκεντρώνονται στις άκρες. Έτσι για ένα ζεύγος καννών που ζύγιζε ας πούμε 1.5 κιλό τελειωμένο έπρεπε ο κατασκευαστής να αρχίσει με 8 κιλά μετάλλου.

Οι σωλήνες αυτές τορνίροντο εξωτερικά και εσωτερικά και στο τέλος οξειδώνονταν στο εξωτερικό τους με διάφορες «μαγικές» συνταγές. Τελικά οι ίνες σιδήρου που ήταν πολύ πιο μαλακές από αυτές του αισαλιού έπαιρναν ένα πιο σκούρο χρώμα. Το αποτέλεσμα ήταν αυτές οι πανέμορφες κάννες με ένα ζεστό καφέ χρώμα και την δαντελωτή επιφάνεια.

ΓΙΑΤΙ ΔΑΜΑΣΚΗΝΕΣ ΚΑΝΝΕΣ

Οι δαμασκηνές κάννες υπήρχαν για τρεις διαφορετικούς λόγους.

Ο πρώτος ήταν οι ουσιαστικές μυχανικές ιδιότητες του υλικού. Την εποχή εκείνη ο χάλυβας έβγαινε με την μέθοδο της χοάνης, και αργότερα με την μέθοδο Siemens αλλά δεν είχε ελεγχόμενες μυχανικές και χημικές ιδιότητες και συνήθως ήταν πολύ σκληρός. Από την άλλη, ο απλός σιδηρός δεν είχε την απαίτουμενη αντοχή. Ο συνδυασμός όμως των δύο υλικών μας έδινε ένα πολύ καλό αποτέλεσμα, ακριβώς όπως ο συνδυασμός του σιδήρου με το τσιμέντο ή του Fiber Glass που είναι ίνες γυαλιού σε συνδυασμό με θερμόσκληρυνόμενη εποξική ρητίνη.

Ο δεύτερος λόγος ήταν ότι δεν χρειάζονταν πολύπλοκες, ακριβές και ακριβείας μυχανές για να τρυπίσουν μια αισαλίνη μπάρα από τη μια μεριά στην άλλη με ακριβεία.

Ο τρίτος λόγος ήταν η ομορφιά. Ένα όπλο με ωραία ξύλα, πανέμορφα χρώ-

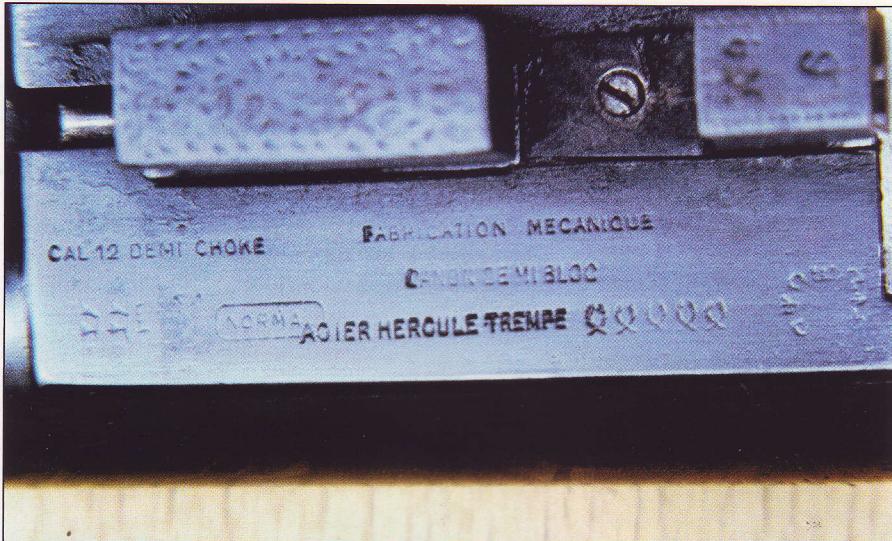
Χαρακτηριστικές σφραγίδες σε κάννες με αισάλι Whitworth.

Το σήμα κατατεθέν του Greener, ο Ελέφαντας πάνω στις κάννες υποδεικνύει ότι είναι από αισάλι Wrought Steel.

Cogswell and Harrison με αισάλι Arcos.

To άριστο και ευκολοδούλευτο ατσάλι Hercule της Manufrance, σε éva Ideal με πέντε στεφάνια.

H BSA χρησιμοποιούσε το ατσάλι Jessop.

ματα σκλήρυνσης στη μπάσκουλα και υπέροχες δαμασκηνές κάννες είναι ένα αντικείμενο σπάνιας ομορφιάς.

Τελειώνοντας για τις δαμασκηνές κάννες θέλω να κάνω μια παρατήρηση που ίσως θα έκαναν και μερικοί προσεκτικοί αναγνώστες του άρθρου αυτού. Το αποτέλεσμα της ονομασίας. Δηλαδή, το αν δαμασκνά αποκαλούμε τα πολύ πολαία σπαθιά κ.λπ. τα οποία είδαμε γιατί γινόντουσαν έτσι (για την εξανθράκωση του σιδήρου κ.λπ.) τότε ΔΕΝ είναι σωστό να καλούμε με το ίδιο όνομα και τις κάννες αυτές οι οποίες είναι αποτέλεσμα χιλιάδων συγκολλήσεων σιδήρου και χάλυβα για τελείως άλλους λόγους.

ΑΤΣΑΛΙΝΕΣ KANNEΣ

ΟΙ ΚΑΛΕΣ δαμασκηνές κάννες ήταν πολύ καλές, πολύ ισχυρές με πολύ καλή συμπεριφορά στα αυτήματα, δηλαδή αν για κάποιο λόγο (έμφραξη, υπερβολική πίεση φυσιγγίου) η πίεση στην κάννη έφτανε στα υπερβολικά όρια δεν έσκαγαν σπάζοντας, αλλά παραμορφωνόντουσαν πλαστικά σε μεγάλο βαθμό ώσπου στο τέλος ίσως να εσχίζοντο.

Όμως, λόγω των πολλαπλών αυτών συγκολλήσεων ήταν συχνό το φαινόμενο παγίδευσης κάποιου μικρού κομματιού άνθρακα μέσα στο μέταλλο το οποίο στο τέλος δημιουργούσε μια ατέλεια (ρωγμή) στην τελειωμένη κάννη και την καθιστούσε άχροπη.

Έτσι μόλις η βιομηχανία χάλυβος είχε προχωρήσει αρκετά ώστε να μπορούν να κατασκευαστούν σωλήνες χωρίς ρωγμές, ψεγάδια και ξένα σώματα, και με

καθορισμένες μηχανικές ιδιότητες ο χάλυβας επικράτησε πολύ γρήγορα έναντι του δαμασκνού.

Από τις παλαιότερες και εξαιρετικές ακόμα και για τα σημερινά δεδομένα, ήταν οι περίφημες κάννες του Sir Joseph Whitworth από «ρευστό συμπιεσμένο ατσάλι» (fluid compressed steel) και αυτές οι κάννες απεδείχθησαν πολύ ισχυρότερες από τις περισσότερες δαμασκηνές και εξίσου ελαστικές. Και λέω περισσότερες γιατί σε ένα εξονυχιστικό τεστ που έγινε στις αρχές του αιώνα από τον Walsh, εκδότη του αγγλικού περιοδικού Field, σε μεγάλο αριθμό καννών με ακριβώς ίδιες διαστάσεις, βάρος κ.λπ., πρώτες είχαν βγει κάποιες λονδρέζικες δαμασκηνές κάννες και μετά ακολούθησαν αυτές του Whitworth.

Με τη νέα μέθοδο οι κάννες μπορούσαν να κατασκευαστούν πιο λεπτές και συνεπώς πιο ελαφρυές για τις ίδιες απαιτήσεις πιέσεων. Η τιμή βέβαια των νέων καννών ήταν 150 τοις εκατό της τιμής των TOTE καλύτερων δαμασκηνών. Για αυτό μόνο οι καλύτεροι κατασκευαστές έβαζαν κάννες Whitworth στα όπλα τους. Οι Purdeys τις καθίερωσαν και μέχρι αρκετά πρόσφατα ήταν στάνταρ.

ΤΟ ΡΕΥΣΤΟ ΣΥΜΠΙΕΣΜΕΝΟ ΑΤΣΑΛΙ

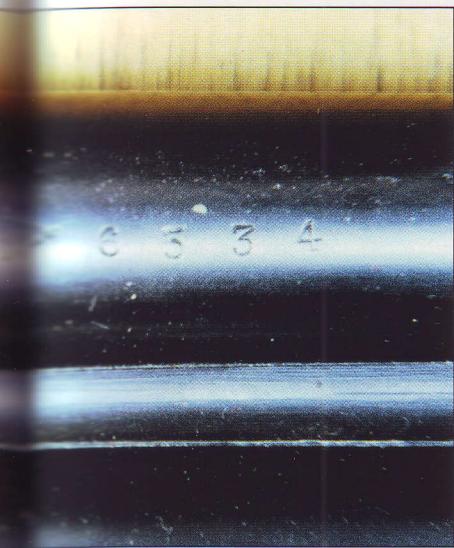
Όταν το ατσάλι, ή άλλο μέταλλο, χύνεται μέσα σε κάποιο καλούπι το χυτό αυτό λέγεται «χελώνα». Στη διάρκεια της πήξεως του μετάλλου μέσα σε αυτό το καλούπι το μέταλλο συστέλλεται, και επειδή φυσικά η μάζα που ψύχεται, πήζει και

συστέλλεται πρώτη είναι η εξωτερική και δεν υπάρχει αρκετό μέταλλο να γεμίσει το εσωτερικό του καλουπιού, έτσι στο κέντρο δημιουργείται μια κοιλότητα σχήματος καρότου γνωστή σαν «σωλήνα». Αυτή η σωλήνα είναι μια άκρως ανεπιθύμητη κατάσταση, εκτός εάν κοπεί ολόκληρο το τμήμα της χελώνας που την περιέχει (πράγμα δύσκολο). Αν αυτή η χελώνα με τη «σωλήνα» χρησιμοποιηθεί για σφυρίλατα επεξεργασμένα εν θερμώ τμήματα υπάρχει κίνδυνος αυτά να περιέχουν φυσαλίδες αέρος ή πόρους που είναι καταστροφικά για μια κάννη. Επί πλέον, άλλες ακαθαρσίες και κομματάκια από σλαγκ στην διάρκεια της πήξεως συγκεντρώνονται στην επιφάνεια αυτού του «σωλήνα».

Στη μέθοδο Whitworth γίνεται το εξής:

Το καλούπι διαστάσεων ενός κύβου περίπου 30 εκατοστών πλευράς, και είναι διαιρούμενο, έχει στις πλευρές του δύο συρταρωτές πλάκες μήκους μερικών εκατοστών. Όταν, λοιπόν, τα εξωτερικά τοιχώματα της χελώνας αρχίζουν να στρερεοποιούνται, περίπου σε 30 λεπτά, και το εσωτερικό βρίσκεται σε μια πολτώδη κατάσταση, αυτές οι δύο πλάκες αφαιρούνται και τεράστια υδραυλική πίεση εφαρμόζεται στις δύο πλευρές ώσπου το καλούπι να ξανακλείσει. Κατ' αυτό τον τρόπο το κενό στο κέντρο αποφεύγεται και οι ακαθαρσίες συμπιέζονται στα δύο αντίθετα άκρα τα οποία και αποκόπονται στο τέλος.

Στη συνέχεια η χελώνα τεμαχίζεται

To τοέχικο Special Electro Poldi.

μπχανικά εν θερμώ σε κυλινδρικές μπάρες μήκους περίπου 1 μέτρου και διαμέτρου 3-5 εκατοστών. Αυτές οι μπάρες τελικά τρυπιώνται από άκρη σε άκρη και έτσι γίνονται οι κάννες.

Το απόσαλι Whitworth ήταν από τα πρώτα που μπήκαν σε χρήση για την κατασκευή καννών γύρω στο 1890. Ακολούθησαν και άλλες φίρμες όπως η Jessops Fluid Pressed Steel που χρησιμοποιούσε η BSA στα όπλα της καθώς και άλλο εξαιρετικό απόσαλι, το Vickers A' που κατασκευαζόταν με άλλο τρόπο, και το Arcos που χρησιμοποιούσε η Cogswell and Harrison.

ΧΑΛΥΒΕΣ ΚΡΑΜΑΤΟΣ

Όλοι οι κάλυβες είναι κράματα σιδήρου και άνθρακα, όπως εξηγήσαμε στα περασμένα άρθρα. Με πολύ γρήγορους ρυθμούς οι κάλυβες άρχισαν να βελτιώνονται και να εξειδικεύονται με προσθήκες σε αυτό το κράμα άλλων μετάλλων.

Έτσι έχουμε σήμερα πάνω από 200 κάλυβες εξειδικευμένους, οι οποίοι χωρίζονται σε τρεις βασικές κατηγορίες:

1. Απλούς ανθρακούχους κάλυβες.
2. Χάλυβες χαμπλού κράματος- που είναι κάλυβες που περιέχουν έως 3 με 4 τοις εκατό ενός ή περισσοτέρων στοιχείων με στόχο την μεγαλύτερη ισχύ σε τάση και παραμόρφωση και καλύτερα καρακτηριστικά σκληρύνσεως σε βάθος.

3. Χάλυβες υψηλού κράματος- που είναι βασικά κάλυβες ειδικών εργαλείων κοπής (ταχυχάλυβας) και ανοξείδωτοι κάλυβες.

Οι κάλυβες των σημερινών καννών

είναι όλοι κάλυβες χαμπλού κράματος. Τα πρόσθετα στοιχεία είναι συνήθως Νικέλιο, Χρώμιο και το Μολυβδένιο. Το χρώμιο ανεβάζει την αντοχή του κάλυβα και την σκληρότητα. Το νικέλιο έχει έντονο αποτέλεσμα στο να ανεβάζει την αντοχή και να μειώνει τα αποτελέσματα της κόπωσης στον κάλυβα. Το μολυβδένιο, το οποίο σπάνια χρησιμοποιείται μόνο του, έχει τάση να ενδυναμώνει τα πλεονεκτήματα που δίνουν άλλα στοιχεία και επί πλέον να κάνει τον κάλυβα πιο πλαστικό και πιο κατεργάσιμο.

Στην Αγγλία όλοι οι κατασκευαστές καννών προτιμούν έναν «απλό» νικελιούχο κάλυβα με 3 τοις εκατό νικέλιο, ο οποίος βάσει των αγγλικών προδιαγραφών είναι γνωστός ως EN21 και περιέχει περίπου 3 τοις εκατό άνθρακα και 3 τοις εκατό νικέλιο, με αντοχή 50 τόνους ανά τετραγωνική ίντσα.

Οι Άγγλοι κατασκευαστές προτιμούσαν πάντα ένα τέτοιου είδους κάλυβα γιατί είναι αρκετά ισχυρός (υπάρχουν βέβαια και ισχυρότεροι) και μας δίνει αυτό που λέγαμε πιο πριν, μεγάλα περιθώρια ασφάλειας, δηλαδή μεγάλες πλαστικές παραμορφώσεις έως ότου τελικά διαρραγεί. Επί πλέον, όντας μαλακός, βάφεται (εννοώ το μαύρισμα) εξαιρετικά.

Οι Αμερικανοί χρησιμοποιούν αποκλειστικά σχεδόν στα λειόκαννα και ραβδωτά τον περίφημο 4140 (Αμερικανική προδιαγραφή) ο οποίος είναι χρωμιο-μολυβδενιούχος κάλυβας με 1 τοις εκατό χρώμιο, 2 τοις εκατό μολυβδένιο, με αντοχή ίση με τον EN21 αλλά με χαμηλότερη πλαστική παραμόρφωση.

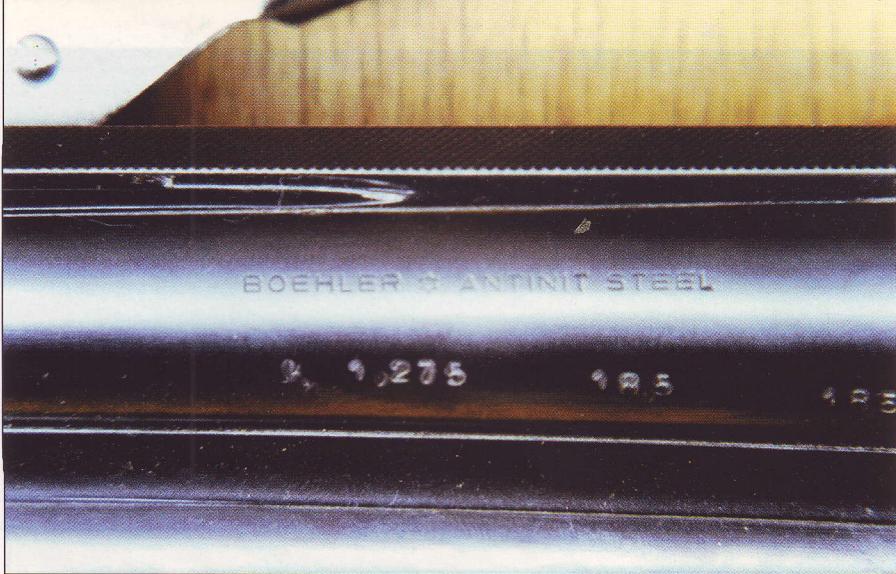
Στην Ισπανία χρησιμοποιούνται βασικά δύο τύποι, ο ένας λεγόμενος «κοινός» και ένας του εργοστασίου κάλυβα Bellota, ο περίφημος Urco-C ο οποίος είναι ισχυρότατος αλλά δύσκολος στην κατεργασία, παίρνει μιάμιση φορά το χρόνο που θέλει να τρυπηθεί μια κάννη σε σύγκριση με τον κοινό κάλυβα και βαφεται πολύ πιο αργά.

Στην Αυστρία η εταιρεία Boehler παρήγαγε πριν τον πόλεμο τον περίφημο Anticorro Antinit «ανοξείδωτο» κάλυβα που χρησιμοποιήσε και χρησιμοποιεί σήμερα η Beretta στα πρώτα της μοντέλα, την σειρά S. Το ανοξείδωτο το έβαλα σε εισαγωγικά διότι φυσικά είναι σχήμα λεκτικό. Εάν ήταν πραγματικά ανοξείδωτος οι κάννες δεν θα μπορούσαν να βαφτούν αφού η βαφή είναι ελεγχόμενη οξείδωση. Έχει απλά μεγαλύτερη αντοχή στη σκουριά.

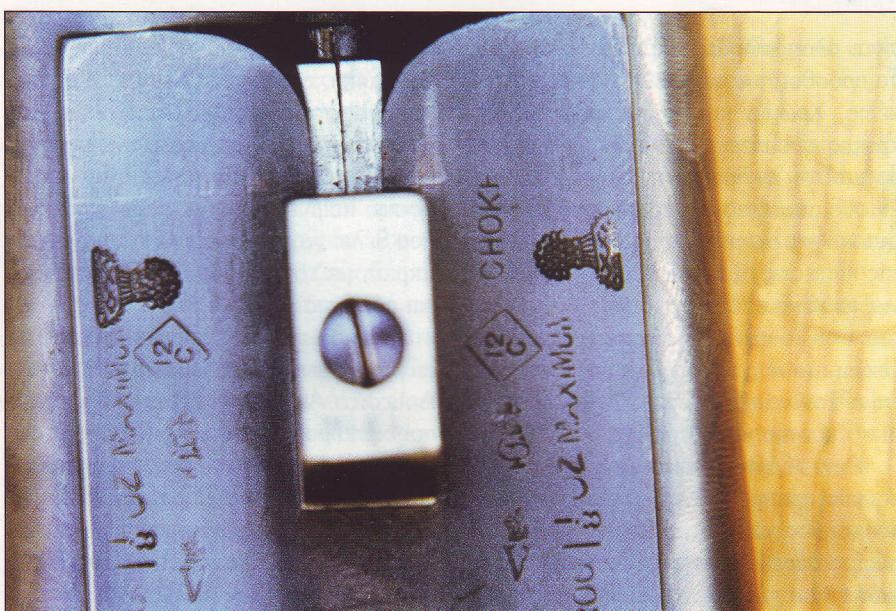
Από τα καλύτερα απόσαλια που προσωπικά έχω αντιμετωπίσει, χωρίς να ξέρω την σύνθεσή του, είναι το γαλλικό περίφημο ACIER HERCULE το οποίο χρησιμοποιούσε η πάλαι ποτέ Manufrance στο δίκαννο Ideal, αυτό με τις δάφνες. Είναι το πιο κατεργάσιμο απόσαλι που έχω δουλέψει ποτέ, φινίρει εκπληκτικά σε τόρνευση, κοπή, λιμάρισμα κ.λπ. και βάφει υπέροχα.

Τα νέα ιταλικά απόσαλια είναι επίσης πολύ καλά και βγαίνουν σε τρεις βασικές συνθέσεις ποιότητας και φυσικά τιμές:

- C-40 με 4 τοις εκατό άνθρακα είναι ο απλός κάλυβας,
- 1 τοις εκατό χρώμιο, 0.2 τοις εκατό μολυβδένιο,

Κάννες όπλου Beretta με αισάλι Boehler Antinit. Προσέξτε ότι το βάρος όπως πιστοποιείται από την σφραγίδα είναι 1.235 γραμάρια για το σύνολο των καννών. Με ένα κοινό αισάλι θα πάντα αρκετά πο θαριές.

Η σφραγίδα του αγγλικού Vickers.

γ) 2.5 τοις εκατό νικέλιο, 1 τοις εκατό χρώμιο και 0.2 τοις εκατό μολυβδένιο.

Τα τσέχικα όπλα φέρουν στις κάννες την επιγραφή Special Poldi Elektro. Η Poldi Βεβαία είναι η κρατική βιομηχανία χάλυβος, το Elektro υποδηλώνει ότι για την αρχική τήξη του χάλυβα (όπως άλλωστε και σε όλους τους συμερινούς χάλυβες όπλων) έχει χρησιμοποιηθεί ως πηγή θερμότητας ο πλεκτρισμός και όχι άλλος τρόπος για να σιγουρευτεί η ΣΗΜΑΝΤΙΚΟΤΑΤΗ καθαρότητα.

Για τα άλλα μέρη του όπλου, βασικά δηλαδή τη μπάσκουλα, το σίδερο της πάπιας, κοινοί χάλυβες κατασκευών είναι

αρκετοί, αν και πιο ειδικευμένοι χάλυβες έχουν χρησιμοποιηθεί.

Όλα τα υπόλοιπα στρογγυλά και κινητά μέρη, όπως βίδες, επικρουστήρες, κεντρικός πίρος κ.λπ. στα πολύ ακριβά όπλα κατασκευάζονται από υψηλό ανθρακούχο εργαλειοχάλυβα όπως είναι το ασημάτσαλο (Silver steel). Το δε μάνταλο (bolt), οπλιστήρες και εξολκείς είναι από χυτοχάλυβα (cast steel).

Επανερχόμενος στα αγγλικά όπλα θα πρέπει να αναφερθώ στον χάλυβα καννών της εταιρείας Greener, τον διάσημο Wrought Steel. Ο ίδιος ο Greener, χωρίς να μας δίνει τη σύνθεσή του, μας πληροφορεί όμως ότι είναι φτιαγμένος

από την καλύτερη ποιότητα σιδήρου που υπάρχει και είχε τόσο άνθρακα όσο μπορεί να «αντέξει» ώστε να είναι δυνατό το τρύπημα της κάννης και η περαιτέρω επεξεργασία. Κατ' αυτόν τον τρόπο, λέει, οι κάννες είναι αρκετά ισχυρές ώστε να αντέχουν τετραπλάσιες γομώσεις χωρίς κανένα πρόβλημα. Αν δε αστοχίσουν (διαρραγούν) από κάποιο εμπόδιο, τότε αυτό γίνεται με τεράστια διόγκωση ακριβώς όπως οι δαμασκηνές κάννες.

Ένας τεράστιος αρσενικός ελέφαντας ξέφυγε από ένα τοίρκο σε κατάσταση αμόκ και τριγυρνούσε στο Charing Cross του Λονδίνου προξενώντας φοβερές καταστροφές ενώ κανείς δεν τολμούσε να τον πλησιάσει. Η Μητροπολιτική Αστυνομία του Λονδίνου αποφάσισε ότι το ζώο έπρεπε να σκοτωθεί αλλά δεν είχε το κατάλληλο όπλο. Σε βούθεια τότε εκλήθη ο Greener ο οποίος συνέδραμε με ένα ραβδωτό τεραστίου διαμετρήματος με το οποίο ο ελέφαντας κατεβλήθη. Έκτοτε ο Greener έβαλε σαν σήμα κατατεθέν του Wrought Steel τον τόσο γνωστό Ελέφαντα.

Σαν μια προσωπική εμπειρία θέλω εδώ να αναφέρω, ότι πριν από χρόνια επισκέφθηκα το εργαστήριο του φίλου μου σκαλιστή Phil στο Μπέρμιγχαμ, αυτού που σκάλισε το Σκυθικόν που απεικονίζεται στο τεύχος 132. Σε μια γωνιά του εργαστηρίου είδα έναν παντογράφο χαρακτικής και όταν ράτησα τι είναι, ο Phil μου εξήγησε ότι είναι από παλιό εργοστάσιο του Greener. Και ω! του θαύματος, στο κομμάτι της μποχανής που μπαίνει το πρότυπο, το προς αντιγραφή, μια μπρούτζινη μεγάλη πλάκα 20x10 εκατοστά περίπου με τον διάσημο Ελέφαντα. Αυτόν τον ίδιο ελέφαντα που είχε αποτυπωθεί σε χιλιάδες, χιλιάδες Greener.

Τελειώνοντας το άρθρο αυτό θα ήθελα να διαβεβαιώσω τους αναγνώστες, ότι όλα τα σημερινά όπλα έχουν καλούς χάλυβες και οι διαφορές μεταξύ τους (των χαλύβων εννοώ) αυτές καθ' αυτές ΔΕΝ αφορούν τον κυνηγό. Δηλαδή αν το όπλο είναι του βάρους που επιθυμούν και έχει περάσει δοκιμή σε κάποιο δοκιμαστήριο και η δοκιμή είναι σε ισχύ, αυτό είναι αρκετό. Η επιλογή όπλου επειδή γράφει επάνω χάλυβας τάδε είναι μια καθαρή ανονσία. Το είδος του χάλυβα του όπλου ΔΕΝ επηρεάζει καθόλου την βλητική του απόδοση. Αυτά περί «καφίματος» σκαγιών και άλλα παρόμοια είναι μόνο φλυναφήματα επαρχιακών καφενείων. ◎